

Obrázek 2-1: Metapříběh metodiky národního testování sledovaných zemí – typické elementy

<p style="text-align: center;">Vývoj testu</p> <ul style="list-style-type: none">- Základní rámec vývoje testu – cíle testování, definice testovaných profilových oblastí a kognitivních procesů podle obsahu kurikula a k nim vymezení struktury/počtu testových položek, definice požadavků na strukturu testových položek ve vazbě na jejich obtížnost- Vytvoření testovacího nástroje – vymezení kontextu situace, vymezení typu testových položek (např. multi-choice, krátké odpovědi), formulace testové položky a hodnotícího klíče, stanovení očekávané obtížnosti testové položky, definice propojujících položek různých testů pro sledování změn v čase, vytvoření testovacího nástroje ve vazbě na základní rámec vývoje testu- Hodnocení kvality testových položek expertním panelem- Hodnocení kvality testových položek na reprezentativním výběrovém souboru žáků s následnou psychometrickou analýzou – data o obtížnosti testových položek, data o schopnosti testové položky diferencovat mezi žáky a další- Definice způsobů zapojení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami- Vytvoření dotazníku s postojovými otázkami na ředitele, učitele a žáka
<p style="text-align: center;">Administrace testu</p> <ul style="list-style-type: none">- Definice přepravy testových materiálů, přísná bezpečnostní opatření- Vymezení odpovědností za průběh testování – manuály průběhu testování- Vymezení systému kontroly průběhu testování
<p style="text-align: center;">Vyhodnocení testu</p> <ul style="list-style-type: none">- Volba způsobu hodnocení a navazující školení hodnotitelů- Vytvoření systému kontroly hodnotitelů- Stanovení hodnotící metriky založené na Raschově modelu/IRT teorii pro definici bodového hodnocení a víceúrovňové škály ve vazbě na standardy- Vyhodnocení testu včetně změn dosažených výsledků v čase, aplikace pokročilých statistických metod
<p style="text-align: center;">Reporting výsledků testu</p> <ul style="list-style-type: none">- Reporting výsledků testu na různých úrovních – žák, třída, škola, území, země- Reporting výsledků testu vzhledem k dílčím charakteristikám žáků a vzhledem k profilovým oblastem kurikula- Reporting výsledků testu ve formě bodového hodnocení a dosažené úrovně s vazbou na dosažený standard

Zdroj: vlastní zpracování – syntéza poznatků dílčích podkapitol

Specifické aspekty metodik sledovaných národních testování pak jsou shrnuty v tabulkách 2-6 až 2-8. V tomto ohledu lze formulovat následující závěry:

- Čtenářská a matematická gramotnost jsou nejčastěji testovanými základními gramotnostmi sledovaných států s tím, že další základní gramotnosti jsou testovány méně často (viz tabulka 2-6, srovnej s OECD 2013d, Eurydice 2009b). V tomto ohledu se strategie jednotlivých států liší, přičemž se ukazuje, že vyšší počet testovaných gramotností je více typický jednak pro testování na vyšším stupni střední školy a jednak pro testování za účelem formativního hodnocení žáků (viz např. Eurydice 2009b).